

ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท (CMU Smart)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200
โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท เป็นลูกผสมว่านสีทศสีแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทศ *Hippeastrum* 'Papillio' แม่พันธุ์ และว่านสีทศพันธุ์พื้นเมืองสีแดง พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และต้นพ่อพันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทศใน ปี พ.ศ. 2554 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 55 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2557 ในปี พ.ศ. 2558 ปลูกขยายว่านสีทศ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 - 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 25 - 30 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขอบและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 8 - 10 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 50 - 60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 55 - 60 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 45 - 50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.8 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (floret) มีจำนวน 4 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 10 -12 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) สั้น ๆ กลีบรวม (tepals) 6 กลีบ รูปโล่ หนา กลีบสีแดง (red group 46B) มีแถบสีเหลืองอมเขียวกลางกลีบ (yellow green group N145D) โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว (yellow green group N144C) ขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านชูอับเรณู (filament) สีขาว เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านยอดเกสรเพศเมีย (style) สีขาว
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีกสีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 8 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. ดอกมีขนาดใหญ่ กลีบดอกสีแดง มีแถบสีเหลืองอมเขียวกลางกลีบ โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิว (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท (CMU Smart)